

Studij	Dvopredmetni diplomski sveučilišni studij njemačkog jezika i književnosti, nastavnički smjer; prevoditeljski smjer		
Naziv kolegija	Austrijski književni ekspresionizam		
Status kolegija	Sveučilišni izborni kolegij (B)		
Godina	Prva (1.)	Semestar	Prvi (1.), zimski semestar
ECTS	3		
Nastavnici i/ili suradnici	Izv. prof. dr. sc. Slavija Kabić		
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - donositi samostalne zaključke i vrijednosne sudove, - kreirati i vrednovati nove činjenice sličnog tematskog usmjerenja, - apstraktno kreativno razmišljati, - istraživati i razvijati nova znanja u sličnom tematskom području, - preuzimati etičku i društvenu odgovornost.		
Preduvjeti za upis	-		
Sadržaj	Primarni tekstovi (osim F. Kafke i F. Werfela) prema: Braunroth i Wallas. 1. „Povorka čeznutljivih prokletnika“ (Kurt Pinthus); mimesis i ekspresija – uvjeti za nastanak likovnog („Most“, „Plavi jahač“) i književnog ekspresionizma odnosno europske avangarde. 2. Ekspresionizam – moda, stil ili svjetonazor? Časopisi, programi i manifesti; video-film o ekspresionističkom slikaru Franzu Marcu (30 min.); ekspresionizam u Njemačkoj i Austriji 3. Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika – poezija velegrada, društvena kritika, groteska, patos (lirika „O, čovječe!“): autori i djela. 4. Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (Kaspar Hauser u književnosti, slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma „Tajna Kaspara Hausera“; „Estetika ružnoće“ Gottfrieda Benn. 5. Autsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma, kraća proza (studentski referati). 6. Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“. 7-9. Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918 (djelomično oduševljenje		

	ratom, antiratni angažman, kriza građanskog društva): ratna lirika i proza: autori i djela. 10-11. Franz Kafka, ekspresionistički autor? „Preobrazba“, „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“, „Umjetnik u gladovanju“, „Lovac Gracchus“ (izbor); film o F. Kafki (George Steiner). 12-13. Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25 (nada u revoluciju, utopijski koncepti, razočaranje i rezignacija nakon sloma revolucijâ): poratna lirika, proza i drama: autori i djela. 14-15. Prezentacija studentskih seminarskih radova; priprema za završni pismeni ispit.
Ispitna literatura	a) Primarna literatura Braunroth, Manfred, <i>Prosa des Expressionismus</i>. Arbeitstexte für den Unterricht. Für die Sekundarstufe II. Stuttgart. Philipp Reclam jun. 1996 (izbor tekstova ekspresionističkih autora). Wallas, Armin A., (Hrsg.) <i>Texte des Expressionismus</i>. Der Beitrag jüdischer Autoren zur österreichischen Avantgarde. Linz-Wien, edition neue texte 1988 (odabrani tekstovi). b) Sekundarna literatura Müller, Ulrich, „Avantgarde und Expressionismus“, u: Bark, Joachim, Dietrich Steinbach, Hildegard Wittenberg (ur.) <i>Epochen der deutschen Literatur</i>. Gesamtausgabe. Stuttgart, Ernst Klett Schulbuchverlag 1991, str. 369-427. Wallas, Armin A., „Der Beitrag jüdischer Autoren zum österreichischen Expressionismus“ (Nachwort), u: Armin A. Wallas, (Hrsg.) <i>Texte des Expressionismus</i>. Der Beitrag jüdischer Autoren zur österreichischen Avantgarde. Linz-Wien, edition neue texte 1988, S. 279-296. Kabić, Slavija – Ćubić, Jelena, „Der Vater-Sohn-Konflikt bei Franz Werfel – Eine ständige Suche nach dem Vater-Gott“, u: <i>Riječ</i>. Časopis za slavensku filologiju. Hrvatsko filološko društvo Rijeka, god. 13, 2007, sv. 1, str. 90-116. Kabić, Slavija – Erstić, Marijana, „Literarische und filmische Kaspar-Hauser-Bilder“, u: <i>Zagreber Germanistische Beiträge</i>. Heft 15, Zagreb 2006, str. 53-88. Le Rider, Jacques, „Literatur und Malerei im österreichischen Frühexpressionismus“, u: <i>Zagreber Germanistische Beiträge</i>. Zagreb 1999, Beiheft 5, str. 243-252.
Dopunska literatura	Knopf, Jan und Viktor Žmegač, „Expressionismus als Dominante“, u: Žmegač, Viktor (Hrsg.), <i>Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart</i>. Weinheim, Beltz Athenäum Verlag 1995 (4. Auflage), Band II/2, str. 413-500. Ivanišin, Nikola, <i>Fenomen književnog ekspresionizma. O hrvatskom književnom ekspresionizmu</i>. Zagreb. Školska knjiga 1990 (odabrana poglavlja). Žmegač, Viktor, <i>Težište modernizma. Od Baudelairea do ekspresionizma</i>.

	Zagreb. Liber 1986 (odabrana poglavlja)
Oblici provođenja nastave	Predavanje, seminar: grupni i pojedinačni rad, diskusija u seminaru na temelju primarnih tekstova i sekundarne literature, držanje referata, prezentacija seminarskih radova
Način provjere znanja i polaganja ispita	Aktivno sudjelovanje u radu seminara, redovito usmeno provjeravanje znanja (referati, testovi). Prezentacija seminarskog rada u seminaru, pismeni ispit na kraju semestra.
Jezik poduke	njemački
Način praćenja kvalitete	Obvezno redovito pohađanje nastave (70% nazočnosti, 50% nazočnosti u slučaju kolizije), aktivno sudjelovanje u radu seminara (30% konačne ocjene), prezentacija domaćeg rada/seminarskog rada u seminaru (30% konačne ocjene); završni pismeni ispit na kraju semestra (40% konačne ocjene). Evaluacija i samoevaluacija studenata i nastavnika.

IZVEDBENI PROGRAM (NASTAVNI SADRŽAJI PO TERMINIMA)		
PREDAVANJA	TERMIN	
	Prostorija	
	Konzultacije	
SEMINAR	TERMIN	
	Prostorija	
	Konzultacije	

PREDAVANJA		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
1		„Povorka čeznutljivih prokletnika“ (Kurt Pinthus); mimesis i ekspresija – uvjeti za nastanak likovnog („Most“, „Plavi jahač“) i književnog ekspresionizma odnosno europske avangarde
2		Ekspresionizam – moda, stil ili svjetonazor? Časopisi, programi i manifesti; film o ekspresionističkom slikaru Franzu Marcu (30 min.); ekspresionizam u Njemačkoj i Austriji
3		Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika – poezija velegrada, društvena kritika, groteska, patos (lirika „O, čovječe!“): autori i djela
4		Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (u književnosti, slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma

		„Tajna Kaspara Hausera“; „Estetika ružnoće“ Gottfrieda Benn
5		Autsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma, kraća proza (studentski referati)
6		Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“
7		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: djelomično oduševljenje ratom: ratna lirika i proza: autori i djela
8		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: antiratni angažman: ratna lirika i proza: autori i djela
9		Druga faza ekspresionizma: 1914. do 1918: kriza građanskog društva: ratna lirika i proza: autori i djela.
10		Franz Kafka, ekspresionistički autor? Motiv (sukoba) oca i sina. „Preobrazba“
11		Franz Kafka: Motiv grijeha i kazne: „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“
12		Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25: nada u revoluciju, utopijski koncepti: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Albert Ehrenstein.
13		Kasni ekspresionizam: 1918. do 1922/25: razočaranje i resignacija nakon sloma revolucijâ: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Simon Kronberg
14		Prezentacija studentskih seminarskih radova
15		Prezentacija studentskih seminarskih radova; priprema za završni pismeni ispit

Seminar		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
1		Likovni („Most“, „Plavi jahač“) i književni ekspresionizam - usporedba tema, motiva, boja – Teme za studentske seminarske radove.
2		Analiza i diskusija odabranih lirskih pjesama i proze Paula Adlera (iz : „Nämlich“, „Vor der Kirche“)
3		Rani ekspresionizam: 1909/1910. do 1914 – predratna ekspresionistička lirika: Paul Adler, Uriel Birnbaum i Max Brod
4		Georg Trakl: „Pjesma Kaspara Hausera“ – lik Kaspara Hausera u ekspresionizmu (Kaspar Hauser u književnosti, slikarstvu i filmu); isječci iz igranog filma „Tajna Kaspara Hausera“; G. Benn: „Kleine Aster“, „Mann und Frau gehn durch die Krebsbaracke“
5		Autsajderstvo, ekspresionistička tema? Lirska pjesma (studentski referati): Albert Ehrenstein, Carl Ehrenstein, Franz Janowitz, Simon Kronberg
6		Predratna proza: autori i djela, teme i motivi. – Albert Ehrenstein: „Tubutsch“. Čitanje i analiza novele.
7		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: djelomično oduševljenje ratom: ratna lirika i proza: autori i djela.
8		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: antiratni angažman: ratna lirika i proza: Franz Werfel, Hugo Sonnenschein
9		Druga faza ekspresionizma: od 1914. do 1918: kriza građanskog društva: ratna lirika i proza: autori i djela
10		Franz Kafka, ekspresionistički autor? Motiv (sukoba) oca i sina. „Preobrazba“ (analiza odnosa); film o F. Kafki (George Steiner)
11		Franz Kafka: Motiv grijeha i kazne: „Presuda“, „U kažnjeničkoj koloniji“ – referati studenata
12		Kasni ekspresionizam: Nada u revoluciju, utopijski koncepti: poratna lirika,

		proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Albert Ehrenstein i dr.
13		Kasni ekspresionizam: Razočaranje i rezignacija nakon sloma revolucijâ: poratna lirika, proza i drama: autori i djela: Franz Werfel, Simon Kronberg i dr.
14		Prezentacija studentskih seminarskih radova
15		Prezentacija studentskih seminarskih radova; priprema za završni pismeni ispit

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE I POLAGANJA ISPITA

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE, POLAGANJA ISPITA I TERMINI ISPITA
Obvezno redovito pohađanje nastave (min. 70% nazočnosti, 50% nazočnosti u slučaju kolizije), aktivno sudjelovanje u radu seminara, redovito usmeno (referati, testovi) provjeravanje uspjeha i održana prezentacija seminarskog rada (sve aktivnosti: 60% konačne ocjene) su uvjeti za dobivanje potpisa predmetne nastavnice i polaganje pismenog ispita (40% konačne ocjene).
Termini ispita: četiri redovna ispitna termina (dva u zimskom i dva u jesenskom ispitnom roku u akad. god. 2013/2014).